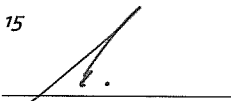

**Begraven alleen van eigen
inwoners**
Discussienota

<i>Opdrachtgever</i>	Gemeente Blaricum Postbus 125 1260 AC BLARICUM
<i>Contactpersoon</i>	de heer Ing. A.T.M. Lips
<i>Telefoon</i>	0355399516
<i>Fax</i>	0355317605
<i>E-mail</i>	a.lips@blaricum.nl
<i>Door</i>	Genius Loci Begraafplaatsadviseurs Bosscheweg 107-8 5282 WV Boxtel
<i>Telefoon</i>	(0411) 650 070
<i>Fax</i>	(0411) 610 552
<i>E-mail</i>	info@geniusloci.nl
<i>Internet</i>	www.geniusloci.nl
<i>Project</i>	B1238CB1 Discussienota begraven eigen inwoners
<i>Projectleider</i>	C. Smulders
<i>Auteur</i>	J. van Roosmalen / R. Snel
<i>Datum aanmaak</i>	12-7-2007
<i>Datum laatst gewijzigd</i>	14-9-2007
<i>Datum afdruk</i>	14-9-2007
<i>Aantal pagina's</i>	15
<i>Controle</i>	
<i>Datum controle</i>	<u>14/09-2007</u>

Niets uit deze rapportage mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, in gegevensbestanden of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van de opdrachtgever.

Genius Loci is gecertificeerd volgens NEN-EN-ISO-9001:2000

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	1
1.1	Discussie.....	1
1.2	Centrale vraag.....	1
1.3	Achtergrond.....	1
1.4	Leeswijzer.....	3
2	Behoeftte en capaciteit.....	4
2.1	Begraafcyclus.....	4
3	Exploitatie.....	5
3.1	Kostendekking.....	5
3.2	Differentiatie tarieven.....	5
4	Modellen.....	7
4.1	Inleiding.....	7
4.2	Criteria.....	7
4.2.1	<i>Woonplaats.....</i>	7
4.2.2	<i>Maatschappelijke binding.....</i>	7
4.2.3	<i>Economische binding.....</i>	8
4.3	Keuzemodellen.....	8
5	Juridische aspecten.....	10
5.1	Wet op de lijkbezorging.....	10
5.2	Beheersverordening.....	10
6	Maatschappelijke aspecten.....	12
6.1	Keuzevrijheid.....	12
6.2	Blaricums karakter.....	12
7	Discussie.....	13

1 Inleiding

1.1 Discussie

De gemeente Blaricum is op dit moment bezig met de voorbereidingen voor een uitbreiding van de gemeentelijke begraafplaats in Blaricum. Tevens wordt op dit moment de beheersverordening voor deze begraafplaats herzien. Een belangrijke vraag die hierbij naar voren komt is in welke mate de gemeentelijke begraafplaats in Blaricum ook beschikbaar zal zijn voor mensen van buiten de gemeente Blaricum. Om hierover een afgewogen besluit te kunnen nemen wil men hierover een interne discussie op gang brengen.

Om deze discussie te ondersteunen heeft de gemeente Blaricum Genius Loci opdracht verleend tot het opstellen van een discussienota, waarin deze vraag vanuit verschillende invalshoeken wordt belicht.

1.2 Centrale vraag

De centrale vraag die in deze nota wordt gesteld is of het mogelijk c.q. wenselijk is om het open algemene karakter van de gemeentelijke begraafplaats van Blaricum zodanig te wijzigen dat er een einde komt aan de toestroom van begrafenissen op deze begraafplaats van mensen van buiten de gemeente Blaricum.

1.3 Achtergrond

De centrale vraag, zoals deze hierboven is geformuleerd komt voort uit de huidige praktijk. De gemeentelijke begraafplaats van de gemeente Blaricum is gelegen aan de rand van Blaricum nabij de grens met de gemeente Huizen. De begraafplaats ligt op een mooie locatie in een bosrijke omgeving. Vanwege deze ligging is er ook veel belangstelling van mensen van buiten de gemeente Blaricum om op deze begraafplaats begraven te worden.

Tabel 1 beschrijft de herkomst van de overledenen die begraven zijn in de afgelopen 10 jaar op de gemeentelijke begraafplaats in Blaricum. De periode van 1996 t/m 2006 is in beeld gebracht in stappen van 5 jaar.

Tabel 1 herkomst overledenen per jaar

Laatste woonplaats	Begraven in 1996*		Begraven in 2001*		Begraven in 2006*	
	Personen	%	Personen	%	Personen	%
Blaricum	17	38,7%	22	34,9%	23	28,4%
Eemnes	0	0,0%	1	1,6%	0	0,0%
Laren	7	15,9%	6	9,5%	6	7,4%
Huizen	10	22,7%	15	23,8%	32	39,5%
Overige plaatsen	10	22,7%	19	30,2%	20	24,7%
Totaal	44	100,00%	63	100,00%	81	100,00%

*) De aantallen die genoemd worden zijn inclusief bijzettingen.

De percentages zoals beschreven in tabel 1 hebben betrekking op het totaal aantal begravingen in het desbetreffende jaar.

De uitkomsten uit tabel 1 spreken voor zich. In 2006 komt nog slechts 28,4% van het aantal begravingen/bijzettingen uit de gemeente Blaricum.

De interesse in de begraafplaats onder de bewoners van de gemeente Huizen is aanzienlijk gestegen in de afgelopen 10 jaar. In 1996 zijn er 10 overledenen begraven op de begraafplaats in de gemeente Blaricum die woonachtig waren in de gemeente Huizen. 10 jaar later is dit aantal opgelopen tot 32 overledenen. De stijging tussen 1996 en 2001 heeft zich de afgelopen jaren doorgezet.

Opvallend is dat ook van buiten de BEL-gemeenten (Blaricum, Eemnes en Laren) en Huizen een groot aantal begravingen plaatsvinden (30,2% in 2001 en 24,7% in 2006). Hier lijkt een zekere stabilisatie waarneembaar.

Een verklaring waarom de interesse van buitenaf in de begraafplaats van de gemeente Blaricum zo hoog is kan te maken hebben met verschillende factoren en/of een combinatie hiervan. Hieronder worden een aantal factoren genoemd.

- Zo is de kwaliteit die de gemeentelijke begraafplaats in Blaricum biedt zeer goed, dit kan een reden zijn waarom mensen interesse hebben om hun laatste rustplaats te hebben op deze begraafplaats.
- Tevens kan de geografische ligging van de begraafplaats ten opzichte van de gemeente Huizen een belangrijke factor zijn om begraven te willen worden in de gemeente Blaricum. De begraafplaats van Blaricum grenst namelijk aan een belangrijk woongebied van de gemeente Huizen.
Hierdoor is de aantrekkingskracht van de begraafplaats richting de inwoners van de gemeente Huizen sterk te noemen.
- Tegenwoordig hebben we te maken met het individualisme. De mens stelt meer eisen, men overweegt meerdere mogelijkheden en maakt een bewustere keuze ten aanzien van onder andere hun laatste rustplaats. Doordat men bewustere keuzes kan maken en maakt, is de reden om onder andere vanwege historische binding begraven te worden in hun eigen dorp afgenomen.
- De gemeente Blaricum hanteert begraafstarieven die liggen onder het regionaal gemiddelde. Alhoewel, uit ervaring gezien, begraafstarieven niet direct doorslaggevend zijn bij de keuze, kan dit bij een combinatie met kwaliteit en geografische ligging zeker van betekenis zijn.

Op dit moment is de uitbreiding van de begraafplaats in Blaricum met 1,5 ha. aan de orde. Dit vergt een aanzienlijke investering. Deze investering wordt ten laste gebracht van de reserve begraafplaatsen. Hierbij moet onderkend worden dat:

- De uitbreiding voor een belangrijk deel, 64,2%, noodzakelijk is voor niet-inwoners van de BEL-gemeenten;
- De uitbreiding gerealiseerd wordt uit de reserve begraafplaatsen, met andere woorden: de reserve is in het verleden opgebouwd door inwoners en niet-inwoners van de gemeente Blaricum door middel van de betaalde grafrechten. Inwoners van buiten de gemeente Blaricum betalen in feite mee aan de te realiseren uitbreiding;
- De huidige samenwerking tussen de BEL-gemeenten, Blaricum, Eemnes en Laren op verschillende beleidsterreinen kan ook doorwerken op de begraafplaats.

1.4 Leeswijzer

De effecten van de keuzes op diverse aspecten van het gemeentelijke begraafplaatsbeleid worden in het vervolg van deze notitie beschreven. Hierbij komen de volgende aspecten aan de orde:

- behoefte- en capaciteit (hoofdstuk 2);
- exploitatie (kosten, baten, kostendekking, tariefstelling) (hoofdstuk 3);
- modellen (hoofdstuk 4);
- juridische aspecten (hoofdstuk 5);
- maatschappelijke aspecten (hoofdstuk 6).

In hoofdstuk 7 wordt in het kort de discussie ingeleid.

2 Behoeftte en capaciteit

2.1 Begraafcyclus

De gemiddelde belangstelling voor een graf bedraagt ca. 40 jaar. In een optimale situatie beschikt een begraafplaats over voldoende capaciteit om voor een periode van 40 jaar in de behoefte te kunnen voorzien. Door ruiming van graven komen er steeds opnieuw weer graven beschikbaar. In een periode van 40 jaar wordt gemiddeld genomen elk graf één keer geruimd en opnieuw in gebruik genomen. Hierdoor ontstaat een begraafcyclus van 40 jaar.

De huidige capaciteit van de gemeentelijke begraafplaats in Blaricum is onvoldoende om in de behoefte te voorzien. Een uitbreiding van de begraafplaatscapaciteit is inmiddels in voorbereiding. Vanwege de fraaie ligging in het buitengebied in een natuurlijke omgeving is het denkbaar dat de behoefte toeneemt van mensen die niet in Blaricum wonen of een bepaalde binding hebben met de gemeente Blaricum (zie tabel 1). Het is daarom moeilijk in te schatten welke capaciteit noodzakelijk is om uiteindelijk in een begraafcyclus van 40 jaar te kunnen begraven.

Uit een reeds uitgevoerde behoefte- en capaciteitsbepaling is gebleken dat op basis van deze behoefte (uitgaande van de huidige situatie) de totale capaciteit van deze begraafplaats onvoldoende is om –bij toepassing van een actief ruimingsbeleid- op langere termijn in deze behoefte te kunnen voorzien. Er is uitgegaan van een begraafbehoefte van 3.035 nieuwe graven voor 40 jaar (bron: behoefte- en capaciteitsbepaling, gemeentelijke begraafplaats Blaricum aan de Woensbergweg, 3 augustus 2005). Een uitbreiding van de bestaande begraafplaats is inmiddels in voorbereiding, deze uitbreiding bedraagt voor als nog 1,5 ha.

Een belangrijk deel van de huidige begravingen op de gemeentelijke begraafplaats is van niet-inwoners van de gemeente Blaricum (zie tabel 1). De uitbreiding zal uiteindelijk ook voor een deel door niet-inwoners van de gemeente Blaricum worden gebruikt.

Indien de behoefte van buiten de gemeente blijft toenemen de komende jaren zal steeds opnieuw extra begraafcapaciteit moeten worden gegenereerd. Hierdoor zal ook op de langere termijn wellicht een uitbreiding van de begraafplaats noodzakelijk zijn. Uiteindelijk ontstaat een begraafplaats met een omvang die niet in verhouding staat tot de bevolkingsomvang van de gemeente Blaricum. Een uitbreiding gaat altijd ten koste van een andere bestemming. In geval van een uitbreiding aansluitend op de bestaande begraafplaats gaat dit ten koste van een waardevol buitengebied.

Wanneer een volledige uitsluiting van mensen van buiten Blaricum wordt doorgevoerd zal de ruimtelijke behoefte aanzienlijk lager liggen. De behoefte aan nieuwe graven is slechts 28,4% van de totale behoefte (zie tabel 1). Omdat bestaande graven waarin mensen zijn begraven van buiten Blaricum na beëindiging van het grafrecht alleen nog opnieuw beschikbaar zijn voor mensen uit Blaricum (een veel kleinere groep), zullen er op een zeker moment jaarlijks meer graven vrijkomen dan de jaarlijkse behoefte. Op de langere termijn zal er sprake zijn van een overcapaciteit. Dit kan gevolgen hebben voor de jaarlijkse exploitatie.

3 Exploitatie

3.1 Kostendekking

De begraafplaatsexploitatie is in de huidige situatie kostendekkend. Dit betekent dat de jaarlijkse lasten worden gedekt door de jaarlijkse baten. In een dergelijke situatie is er sprake van het principe 'de gebruiker betaalt'. De gemeenschap van de gemeente Blaricum levert dus geen bijdrage in de exploitatie van de begraafplaats, omdat voor de exploitatie van de begraafplaats geen beroep hoeft te worden gedaan op de algemene middelen.

Een uitbreiding van de begraafplaats leidt tot een toename van kosten: zowel de jaarlijkse kapitaallasten (vanwege de uitbreiding) als de jaarlijkse onderhoudskosten (vanwege een toenemend areaal) zullen toenemen. Door een toenemende behoefte zullen ook de jaarlijkse baten toenemen. Vooral in de beginperiode na de uitbreiding zullen de kosten echter naar verhouding hoger zijn. Het toepassen van een voorziening lijkt daarom noodzakelijk om de tekorten in de beginfase op te vangen. Om een volledige kostendekking te behouden is het daarom van belang dat de mate van de uitbreiding (de toename van de jaarlijkse kosten) zo veel mogelijk wordt afgestemd op de toename van de jaarlijkse inkomsten. Een eventuele fasering van een uitbreiding voorkomt een onevenredige toename van de jaarlijkse kosten. Overigens is in de afgelopen jaren een behoorlijke reserve gevormd uit de overschotten op de jaarlijkse exploitatie. De huidige uitbreiding kan dan ook gefinancierd worden uit deze reserve.

3.2 Differentiatie tarieven

De begraafstarieven die door de gemeente worden toegepast liggen onder het regionale gemiddelde. Zie navolgende tabel.

Tabel 2 regionale begraafstarieven gemeentelijke begraafplaatsen voor een eigen graf voor 1 persoon

Gemeente	Eigen graf	Begraafrecht	Vergunning gedenkteken	Inschrijfkosten	Verplicht onderhoud	Totaal	Termijn	Termijn 20 jaren
Blaricum	€ 1.044	€ 906	€ 51	€ 0		€ 2.001	20 jaren	€ 2.001
Hilversum	€ 1.460	€ 470	€ 180	€ 20		€ 2.130	20 jaren	€ 2.130
Laren	€ 817	€ 590	€ 136	€ 0		€ 1.543	20 jaren	€ 1.543
Huizen	€ 1.234	€ 1.234	€ 52	€ 13		€ 2.533	20 jaren	€ 2.533
Eemnes	€ 2.350	€ 738	€ 24,50	€ 12		€ 3.125	25 jaren	€ 2.500
Bussum	€ 1.504	€ 1.408	€ 60	€ 0	€ 2.370	€ 5.342	30 jaren	€ 3.561
Bron: gemeenten						Regionaal gemiddelde		€ 2.378

Omdat de uitbreiding vooral noodzakelijk is vanwege de extra behoefte van buiten de gemeente is het verdedigbaar dat voor een graf voor mensen van buiten de gemeente Blaricum een hoger tarief wordt toegepast. Een dergelijke maatregel betekent in principe dat het begraven op deze begraafplaats een exclusiviteit vormt voor mensen die inwoner zijn van de gemeente Blaricum.

Een hoger tarief voor mensen van buiten Blaricum heeft een positief effect op de opbrengsten van de begraafplaats. Echter kan het een ontmoedigende werking hebben en daardoor een negatief effect hebben op de behoefte (de behoefte neemt af ten opzichte van de huidige behoefte) omdat dit voor sommigen een reden kan zijn om af te zien van een graf op deze begraafplaats. De hoogte van het tarief voor mensen van buiten Blaricum wordt daarom bepaald door het beoogde doel. Wanneer het vooral is bedoeld om extra inkomsten te genereren zal een concurrerend tarief moeten worden toegepast ten opzichte van tarieven van omliggende gemeenten. In geval het doel een afname van de vraag is, dient het tarief hoger te zijn dan in omliggende gemeenten, waardoor de keuze voor een graf in Blaricum minder aantrekkelijk is.

4 Modellen

4.1 Inleiding

Er zijn meerdere modellen denkbaar die kunnen worden toegepast voor het wel of niet uitsluiten van bepaalde groepen voor het begraven op de gemeentelijke begraafplaats in Blaricum. Onderstaand wordt de situatie beschreven voor het wel of niet toelaten van groepen van buiten Blaricum en wordt aangegeven welke afzonderlijke criteria hiervoor zouden kunnen worden gehanteerd.

4.2 Criteria

4.2.1 Woonplaats

Een criterium dat kan worden toegepast is het feit of de betreffende persoon in Blaricum woont of heeft gewoond. De definitie van wonen moet hierbij duidelijk worden beschreven.

Een alternatief is om niet uit te gaan van het wonen binnen de gemeentegrens van Blaricum maar dit in een breder verband te bezien. De regionale functie blijft daardoor beperkt. Een mogelijke voorwaarde is bijvoorbeeld dat mensen wonen of hebben gewoond in één van de drie samenwerkende gemeenten Blaricum, Eemnes of Laren (BEL). Een andere mogelijkheid is als voorwaarde te stellen dat men woont of woonde in een bepaalde straal rondom Blaricum. Dat kan bijvoorbeeld zijn ten opzichte van de gemeentegrens of ten opzichte van de begraafplaats. In het laatste geval wordt de begraafplaats ook beschikbaar gesteld voor de inwoners van het deel van Huizen dat direct grenst aan het gebied waarin de begraafplaats ligt.

Dit zou kunnen betekenen dat de betreffende persoon woont:

- in de gemeente Blaricum of
- binnen de samenwerkende gemeenten Blaricum, Eemnes of Laren (BEL) of
- binnen de gemeenten Blaricum, Eemnes, Laren en Huizen of
- binnen een bepaalde straal rondom de gemeente Blaricum of rondom de begraafplaats.

Voor oud-inwoners zou dit als volgt kunnen worden uitgebreid:

1. De overledene is tenminste tien jaren woonachtig geweest binnen de gemeente Blaricum;
2. De overledene is tenminste vijftien jaren woonachtig geweest binnen de gemeente Eemnes, Laren of Huizen.

4.2.2 Maatschappelijke binding

Een andere belangrijke reden om mensen toe te laten voor begraven op de gemeentelijke begraafplaats kan zijn een bepaalde familierelatie met inwoners van Blaricum. Het enkele feit dat men familie is zou al een voorwaarde kunnen zijn. Aan de voorwaarde kan vervolgens een bepaalde graad van de relatie worden toegevoegd.

Deze voorwaarde zou verder kunnen worden uitgebreid dat vanwege deze familierelatie er sprake moet zijn van een uitdrukkelijke wens om met familie op de begraafplaats in Blaricum bijeen te worden begraven. Hieraan kan eventueel worden toegevoegd dat dit alleen bespreekbaar is als reeds één van de familieleden reeds op de begraafplaats begraven is.

Naast een familie relatie kan ook sprake zijn van een meer algemene maatschappelijke binding met de gemeente Blaricum.

Deze maatschappelijke binding kan als volgt worden omschreven:

“de binding van een persoon aan de gemeente Blaricum, daarin gelegen dat die persoon een redelijk, met de plaatselijke samenleving verband houdend belang heeft in de gemeente Blaricum te mogen worden begraven, met dien verstande dat een maatschappelijke binding in elk geval wordt aangenomen ten aanzien van personen die gedurende de voorafgaande tien jaar tenminste zes jaar onafgebroken ingezetene zijn geweest van de gemeente Blaricum”.

4.2.3 Economische binding

Ook is het denkbaar dat er een uitzondering wordt gemaakt voor personen met een economische binding met de gemeente Blaricum.

Economische binding kan dan als volgt worden omschreven:

“de binding van een persoon aan de gemeente Blaricum, daarin gelegen dat die persoon, met het oog op de voorzieningen in het bestaan, een redelijk belang heeft in de gemeente Blaricum te mogen worden begraven, met dien verstande dat een economische binding in elk geval wordt aangenomen ten aanzien van personen die voor de voorziening in het bestaan zijn aangewezen op het duurzaam verrichten van arbeid binnen of vanuit de gemeente Blaricum”.

4.3 Keuzemodellen

Uit het voorgaande blijkt dat er meerdere mogelijkheden zijn, afhankelijk van de keuzes die hierin worden gemaakt. De modellen zijn hieronder willekeurig samengevat.

Model A:

De gemeentelijke begraafplaats in Blaricum is alleen beschikbaar voor begraven voor inwoners van de gemeente Blaricum.

Model B

De gemeentelijke begraafplaats in Blaricum is beschikbaar voor inwoners van de samenwerkende gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren (BEL-gemeenten).

Model C:

De gemeentelijke begraafplaats in Blaricum is beschikbaar voor inwoners van de gemeente Blaricum, Eemnes, Laren en Huizen.

Model D:

De gemeentelijke begraafplaats in Blaricum is beschikbaar voor inwoners binnen een bepaalde straal rondom Blaricum.

Model E:

De gemeentelijke begraafplaats in Blaricum is beschikbaar voor mensen die een maatschappelijke binding hebben met de gemeente Blaricum.

Model F:

De gemeentelijke begraafplaats in Blaricum is beschikbaar voor mensen die een economische binding hebben met de gemeente Blaricum.

Op het gebied van tariefdifferentiatie kan er in meer of mindere mate invulling worden gegeven aan bovenstaande modellen.

In de hierna volgende hoofdstukken zijn globaal de effecten beschreven op verschillende onderdelen van het begraafplaatsbeheer bij een eventuele keuze voor één of meer van deze modellen.

5 Juridische aspecten

5.1 Wet op de lijkbezorging

In de Wet op de lijkbezorging is ten aanzien van een gemeentelijke begraafplaats het volgende opgenomen in artikel 33:

Een gemeente heeft voor zich of met een of meer gemeenten tezamen tenminste één gemeentelijke begraafplaats.

Daaruit kan worden geconcludeerd dat de gemeente over een gemeentelijke begraafplaats moet beschikken, maar dat deze niet per definitie binnen haar eigen grenzen hoeft te liggen. De gemeentelijke begraafplaats in Blaricum zou daarom bijvoorbeeld ook in de wettelijke verplichting van andere gemeenten kunnen voorzien, zoals de gemeenten Eemnes en Laren, waarmee Blaricum een vergaande vorm van samenwerking heeft.

In de Wet op de Lijkbezorging is niet bepaald voor wie een gemeentelijke begraafplaats beschikbaar moet zijn om begraven te mogen worden. Een bepaalde vorm van uitsluiting is daarom niet in strijd met deze Wet.

De Wet geeft aan houders van een begraafplaats de ruimte om zelf nadere regelgeving toe te passen ten aanzien van het beheer en gebruik van een begraafplaats. Deze regelgeving wordt vastgelegd in een beheersverordening. Een eventuele uitsluiting dient daarom in de beheersverordening te zijn geregeld.

5.2 Beheersverordening

In de huidige verordening zijn geen voorwaarden opgenomen voor het gebruik van de begraafplaats. Het is een van de discussiepunten in het proces van herziening van de beheersverordening.

Eventuele nadere voorwaarden moeten altijd betrekking hebben op degene die wordt begraven. Hiermee kan worden voorkomen dat op een creatieve manier toch mensen op deze begraafplaats worden begraven die niet aan de voorwaarden voldoen, bijvoorbeeld doordat een rechthebbende uit Blaricum bepaalt dat iemand van buiten Blaricum in het graf wordt begraven. Ook biedt het overschrijven van het grafrecht op naam van iemand van buiten Blaricum in een dergelijke situatie niet de mogelijkheid om de gestelde voorwaarden te omzeilen. Een eventuele 'handel' in grafrechten wordt daarmee voorkomen.

De voorwaarden worden opgenomen in een nog vast te stellen nieuwe beheersverordening. De uitsluiting kan daarmee alleen betrekking hebben op de graven die daarna worden uitgegeven.

Dat betekent dat in bestaande graven nog altijd mensen van buiten Blaricum kunnen worden bijgezet.

Voor eerder uitgegeven grafrechten is ten aanzien van dit onderwerp bepalend hetgeen in de verordening is opgenomen die geldig was op het moment van uitgifte van het grafrecht of de verlenging daarvan. Een handhaving van regels hierbij is noodzakelijk op het gebied van het

overschrijven van het grafrecht. Indien voor dergelijke graven in de geldende verordening ten tijde van uitgifte of verlenging van het grafrecht beperkende voorwaarden zijn opgenomen voor het overschrijven van grafrechten (bijvoorbeeld alleen aan familie tot in een bepaalde graad), dient hierop gehandhaafd te worden om een eerder genoemde 'handel' in grafrechten tegen te gaan.

Een aandachtspunt hierbij is het reserveren van graven. Het is raadzaam om graven alleen uit te geven voor directe begraving, waardoor het reserveren van een graf in principe onmogelijk is. Het reserveren van graven zou in de praktijk ertoe kunnen leiden dat mensen die nu nog wel aan de criteria voldoen, maar om welke reden dan ook, daar later niet aan voldoen, nu wel een plaats kunnen bemachtigen, hetgeen later niet meer mogelijk zou zijn geweest. Hiermee wordt tevens voorkomen dat hierdoor een inefficiënt ruimtegebruik ontstaat omdat graven niet meer beschikbaar zijn, terwijl deze nog niet in gebruik zijn.

6 Maatschappelijke aspecten

6.1 Keuzevrijheid

Om het gebruik van de openbare ruimte te reguleren is regelgeving noodzakelijk. Daardoor worden mensen in hun keuzes beperkt. In Nederland zijn desalniettemin veel mogelijkheden om persoonlijke wensen bij een lijkbezorging te verwezenlijken. Bijvoorbeeld voor het verstrooien van as zijn inmiddels uiteenlopende mogelijkheden en onder bepaalde voorwaarden kunnen mensen een begraafplaats op eigen terrein stichten voor eigen gebruik.

Ten aanzien van een groot aantal zaken heeft de rijksoverheid de regulerende taak bij de lagere overheden ondergebracht. De Wet op de lijkbezorging geeft gemeenten veel bevoegdheden voor het opstellen van voorwaarden en regels voor het gebruik van gemeentelijke begraafplaatsen. Een gemeente stelt deze voorwaarden en regels na een afweging van de gemeentelijke belangen vast. In dat kader kan een gemeente kiezen voor beperkende maatregelen ten aanzien van de uitgifte van een graf op een gemeentelijke begraafplaats. Het toepassen van dergelijke voorwaarden beperkt mensen in hun keuze voor hun laatste rustplaats.

Het is echter de vraag in welke mate deze keuzebeperking een rol speelt in de afweging van gemeentelijke belangen. De keuzebeperking is geen primaire beperking van de mogelijkheid tot begraven. Het is echter slechts een beperking van een specifieke wens van mensen die geen direct belang in de gemeente Blaricum hebben (op basis van de nader te bepalen criteria van de gemeente Blaricum).

Het is te rechtvaardigen dat in de afweging van belangen andere factoren (zoals het ruimtevraagstuk of de begraafplaatsexploitatie) een grotere rol spelen.

6.2 Blaricums karakter

De begraafplaats is in principe een voorziening die in eerste instantie door de gemeente Blaricum is gerealiseerd primair voor de bewoners van Blaricum en wellicht voor mensen die op een of andere manier een binding hebben met of een speciale betekenis hebben voor de gemeenschap van Blaricum. De begraafplaats had daardoor vooral een Blaricumse functie en dito karakter. De begraafplaats krijgt door de belangstelling van niet-inwoners van Blaricum meer een regionale functie.

7 Discussie

In het hiervoor liggende deel van deze notitie worden de mogelijkheden van het wel of niet beperken van de mogelijkheden om als niet-inwoner van Blaricum op de gemeentelijke begraafplaats begraven te worden vanuit meerdere gezichtspunten belicht. Op basis hiervan kan een discussie plaatsvinden in hoeverre het gewenst is om ten opzichte van de huidige situatie beperkingen aan te brengen.

Bij het voeren van de discussie zijn onderstaande factoren van betekenis.

- De uitbreiding van de begraafplaats is deels noodzakelijk voor niet-inwoners van de gemeente Blaricum;
- De uitbreiding wordt gerealiseerd uit de reserve begraafplaatsen, met andere woorden: de reserve is opgebouwd door inwoners en niet-inwoners van de gemeente Blaricum door middel van het betalen van grafrechten. Inwoners en niet-inwoners van de gemeente Blaricum betalen in feite de te realiseren uitbreiding;
- Indien ook in de toekomst kostendekkende tarieven gehanteerd blijven worden, wordt geen beroep gedaan op algemene middelen van de gemeente;
- De huidige samenwerking tussen de BEL-gemeenten. Gemeente Blaricum werkt momenteel samen met de gemeente Eemnes en Laren op verschillende beleidsterreinen.